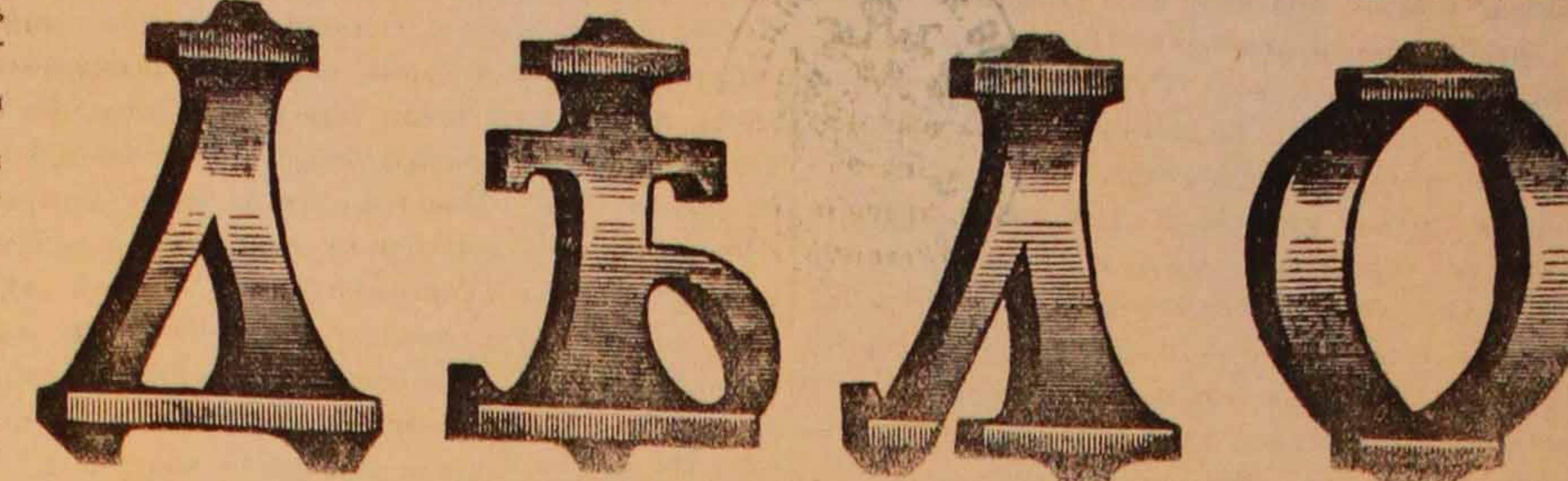

Виходить во Львовъ що Вторника, Четверга и Суботы
гроемъ рускихъ сюжетъ) о 4-й год. попою. Литор. додатокъ
«Бібліотека наизнам. повестей» виходить по 2 печат. ар-
кушъ кожого 16-го и поєднаного для кожного місяця.
Редакція, адміністрація і експедиція підъ Ч. 44 улиці
Галицької.
Всі злити, посыпки і реклами видаються передплатні
поштою: редакція і адміністрація «Діло» Ч. 44 ул.
Галицька.
Рукописи не видаються тільки на попереднє висторо-
нення.
Поштівка число стоїть 12 кр. а. в.
Оголошення приймаються по ціні 6 кр. а. в. бть одним
строчкою початковою.
Реклами видаються тільки бть порта.
Предплату видаються пересилати франко (найлучше
пословомъ переказомъ) до: Адміністрації часопису «Діло»
ч. Галицька, Ч. 44.

ВІ. Читателів въ Россії просимо ма-
ти на уважѣ, що въ вимовѣ ѹ=j, Ѹ=i, ѿ=і, ѿ=і (въ
серединѣ и на концѣ слівъ)=и, и (на початку
слівъ и по самогласныхъ)=і, і, ѻ (на початку
слівъ)=ї.

Передъ соймомъ.

За два днівъ вже з'ядалися послы галицько-
го сойму на перше засідання розпочинаюче-
гося нового шестилітнього періода. Доповни-
ючі вибори всюда вже переведені съ такимъ
результатомъ, що маленьке число рускихъ по-
слівъ, яке вийшло при першості виборівъ,
зовсімъ не прибільшилося, а на мѣсце двохъ
старостівъ выбрано двохъ дідичевъ по волі
польського центрального комітета і п. Лебля,
котрий, якъ з'яснило, бувъ заступникомъ пре-
зеса і душою комітету. Черезъ виборъ двохъ
новихъ дідичевъ збільшився ще контингентъ
властительства більшої посвітності въ соймѣ,—
и більшій постідатокъ можуть лини радувати-
сь. Репрезентація більшої посвітності має
въ соймѣ велику переважаючу більшість надъ
правдивими заступниками малої посвітності и
нестъ.

Оба важній явища: маленьке число ру-
сихъ послівъ, не сягаюче і 10, і велика
та всервішаюча перевага більшихъ посвітато-
ливъ въ соймѣ — кажуть намъ зъ руско-
народного і зъ загально-краевого становища
витати новий соймъ съ дуже пессимістичними
думками.

Всяке репрезентаційне тѣло, з'яснило,
що тільки може належно і успішно сповісти
своє призначення, коли складъ єго отповідає
становищу і потребамъ поодинокихъ верствъ
народнихъ краю. На сколько політика зако-
нодавча уважає потрібнимъ бтъступити бтъ
дійстівного стану і въ самій ординації вибор-
чої постановити інакше, — се друге діло; але
посля нашої соймової ординації виборчої
представителівъ більшої посвітності далеко не
можуть становити більшісті, не кажемо вже
великої більшості, — коли є то, що ку-
рії сельські зам'єти вибирати собѣ своїхъ
правдивихъ а щирыхъ заступниківъ, повибі-
ри собѣ репрезентантами дідичевъ і шлях-
тичевъ, людей, котрий мають поширати въ
соймѣ интереси більшої посвітности супротивъ

интересівъ посвітности малої. Історія нашого
краєвого парламентарного життя дає найлучшу
отповідь, чиєвъ то интересівъ боронили въ
соймѣ дідичи і шляхтичі, яко заступники ма-
лої посвітности, а всяки фрази о мінімії «гар-
монії интересівъ» великого і малого «роль-
ника», котрими такъ часто они шафують, ко-
ли ходить о здобутіє крѣсла посольського зъ
курії меншої посвітности, мабуть вже занадто
перестаріли, щоби знайти оправдання супро-
тивъ новочасної науки суспільної економії і
занадто недотепні, щоби переконати тверезо-
го «хлопа». Якъ довго будуть существовати
въ суспільноти класи, такъ довго буде тре-
вати межи ними антагонізмъ і такъ довго
будуть спиратися межи собою ихъ інтереси.

Сей антагонізмъ, — ся борба интересівъ
не нова і у насъ. Зъ самого почину нашого
краєвого парламентарного життя визначаються
въ галицькому соймѣ два противоположній на-
правленія интересівъ, отповідно двомъ голо-
внимъ класамъ нашої галицької суспільності і
они становлять головну підставу угруповання
парламентарнихъ сторонництвъ. Се интересъ
хлопський чи селянський або маломъщанський і
интересъ шляхотський. Ведений інстинктомъ
самозаховавчимъ і більшій бтъ всіхъ посто-
ронніхъ впливовъ, висылають селяне і маломъщане
до першого сойму своїхъ заступниківъ, вибранихъ
зъ пом'єю себе та зъ пом'єю людей, звязанихъ
съ пінми интересами, а репрезентація та хоче не краспорвичи-
во та не остентацийно, але широ боронить
справы своїхъ виборцівъ та висказує гадки
і погляди тихъ, котрий заступає. Становище
першої селянської делегації зрозумівъ добре
єи противникъ. Присутність хлопського елемен-
та і єго впливъ на законодательство краєвъ
були для интересівъ шляхотськихъ не на руку
і отъ розпочинається проти хлопської делега-
ції кампанія на цілій лінії, і въ соймѣ і по-
за соймомъ, а число щирыхъ селянськихъ, а
зазомъ щиро-рускихъ послівъ зменшило
поступенно що періоду виборчого, а ихъ крѣ-
сла въ соймѣ займають дідичи-шляхтичі або
старости. Въ передпосліднімъ соймѣ бачимо
вже лише двохъ селян-послівъ, а наконецъ
удалося шляхетнимъ західникамъ народа до-
вести пуріфикацію «хлопського баласту» до

того, що въ соймѣ, котрий має зобразити, не
буде і духомъ хлопськимъ пахло.

Придивимся, що зробила шляхотска біль-
шість соймова для того хлопа, котрому все
накидалася і накидається на отвіну і якъ по-
нимала она въ практицѣ голошений завсідга
окликъ «гармонії интересівъ»?

Подносити всѣ геройній дѣла посвященія
для хлопа шляхетнихъ заступниківъ народу —
значило бы писати цілу исторію законодатель-
ства галицького сойму, — для насъ вистаричити,
вказати на гдяжкі характеристичній даний.

Нагадаймо тільки законъ дорожний. По-

рівнаймо тягаръ, якъ бтъ накладає на громаду
съ кореспондуючими обовязками властителя
більшої посвітности, а зуміємъ оцінити, яка
благодатна була діяльність більшості соймової

для меншої посвітности. Чи жъ се не бла-
городно, що дідичи пріймає на себе обовязокъ

доставити матеріаль, а громада отъ такъ за-
бавкою зробить потрібну роботу? Сего не
схоче признати хиба теоретикъ, не розумі-
ючий гармонії интересівъ, та хлопъ, котрого
нічимъ не можна вдоволити. Або пригличимося
тому законові о польованію. Якій бтъ спріяючій

интересамъ селянства, на се дадуть отповідь
верховинцівъ, котрими законъ о польованію от-
нявъ можність боронитись противъ звіра, що
рідкъ въ році забирає зъ паші ціле майно.

— Праць парламентарної більшості соймової
завдає край такожъ з'яснивъ ліберальний
законъ о конкурсії школиній, а зъ лона
того жъ самого пансько-шляхотского тѣла пар-
ламентарного вийшло такожъ законодательне

мініструмъ, назване закономъ пропнанійнимъ.
Отъ се результати законодательної праць ді-
дичевъ та шляхтичевъ въ протягу минувшихъ
періодівъ галицького сойму краевого. Отчуває
ихъ болючи кишеня того самого хлопа, що
пов'яривъ мандатъ до заступання своїхъ інтер-
есів дідичеви, будуть ще ихъ отчувати єго
дѣти, коли єще на перекрѣпъ статистицѣ з'я-
мують лініїти на батьківському грунтѣ і
отчує ихъ посередно такожъ цілій край.

При складѣ нового сойму, въ котрому, якъ
сказано, елементъ шляхтичевъ та дідичевъ
буде мати переважаючу більшість надъ
прочими елементами, где щирі заступники сель-
ского та маломъщанського народа майже зникають,

Предплати на «Діло» для Австроїї:		Для Росії:	
на п'ять років . . .	12 зл.	на п'ять років . . .	12 зл.
на п'ять років . . .	6 зл.	на п'ять років . . .	6 зл.
на четверть року . . .	3 зл.	на четверть року . . .	3 зл.
на дод. «Бібліотеки»:	1 зл.	на дод. «Бібліотеки»:	1 зл.
на п'ять років . . .	16 зл.	на п'ять років . . .	16 зл.
на п'ять років . . .	8 зл.	на п'ять років . . .	8 зл.
на четверть року . . .	4 зл.	на четверть року . . .	4 зл.
на самі додатки:		на самі додатки:	1 зл.
на п'ять років . . .	5 зл.	на п'ять років . . .	5 зл.
на п'ять років . . .	2 зл.	на п'ять років . . .	2 зл.
на четверть року . . .	1 зл.	на четверть року . . .	1 зл.
на дод. «Бібліотеки»:		на самі додатки:	
на п'ять років . . .	19 зл.	на п'ять років . . .	6 зл.

словомъ, где заступники интересівъ одної кля-
си мають въ своїхъ рукахъ всю силу і где
не може бути і бесѣди о якій небудь ефек-
тивній коаліції прочихъ сторонництвъ — годъ
намъ в'єти въ хосеніу і интереси всіхъ
клясь і жителівъ краю об'єднуючу діяльність.
Выступаючій тепер на арену діяльноти за-
конодательної галицькій соймъ краєвий, тяжко,
щоби зрѣвся традиції своїхъ попередниківъ,
бо прещинъ не трохи се коштувало, що бтъ
мас пытъ такій ідеально-шляхотскій видъ, я-
кого можуть ему позавидовати феодали цілого
цивілізованого світу.

Ще менше можемъ сподіватися бтъ но-
вого тѣла парламентарного, о сколько ходить
о реалізаціонь нашихъ національнихъ бажань,
о признань правъ руского народу.

Щироруські послы, правдиві заступники
Русинівъ въ тепервініомъ галицькому соймѣ,
зредукованій зв'єстими махінаціями до такого
числа, що не тільки не будуть мали рѣшаю-
чого голосу о правахъ свого народа, але не
будуть могли навѣтъ взяти ініціативу въ іхъ
оборонѣ. Такої диспропорції межи народно-
стю а єи реалізацію въ парламентарніомъ
тѣлѣ не знайдеть въ жадніомъ цивілізованому
краю, та диспропорція не з'ясни въ цілій
исторії європейського парламентаризму. Но
якъ зъ одної сторони маленька горстка щи-
рьхъ заступниківъ руского народа, та зъ іншої
стороны тяжко на п'яті великий об-
воязокъ — бо обовязокъ заступатися за цілу
галицьку Русь. Обовязокъ се тымъ серіозній-
шій і святійшій, що право говорити въ і-
мені руского народа въ галицькому соймѣ
узурпують собѣ найбільшій противники єго
національного розвою і о найдорожчихъ на-
ціональнихъ скарбахъ Русинівъ мають тепер
претенсію рѣшати тѣ, що давно вже для ка-
рієръ покинули народний прaporъ і спрое-
в'єлись народному ідеалові.

Наши щироруські послы, правдиві заступ-
ники руского народа, хоче не зможуть въ
тепервініомъ складѣ галицького сойму здобути
якихъ реальнихъ результатівъ, хоче не въ
силѣ выбороти тихъ правъ, до якихъ потреба
більшості, то голось ихъ наї буде голосомъ
цилого кривдженого і обдуруваного народа,
іхъ слово наї буде протестомъ міліоновъ!

єго слугою, а въ гдекотрихъ случаяхъ таки
дійстиво богато єму прислужився. Въ тихъ
часахъ старались грецькі Гетеристи*) на вся-
кій способъ позыскати собѣ Сербівъ і намо-
вити ихъ до війни противъ Турківъ; Милошъ однакож не дався до того наклонити.
Інакше думавъ Караджорджевичъ, що переси-
джувавъ тогдь въ Россії. 1818 р. прійшовъ
бтъ съ однимъ грецкимъ Гетеристомъ, Лео-
нардомъ, до Семендрії і підбунтовувавъ своїхъ
земляківъ. Становище і права Сербії бу-
ли тогдь дуже неясні і не тяжко було під-
бунтовувати сербській народъ противъ Турківъ.
Въ семендрівському околі заворушилось; ста-
рокняже імя понеслося луною по краю, а бѣл-
градській паша перепудженый просивъ Милоша
о помочь. Милошъ закликавъ тогдь до себе
городського голову зъ Семендрії, у котрого пе-
ребувавъ Караджорджевичъ і сказавъ єму, що
бтъ наложити головою, наколи толькож піднес-
сеся яка буча. Сей не бачивъ вже другого вы-
ходу та забивъ Караджорджевича, коли сей
спавъ. Голову першого сербського князя бтъ
Милошеви, а сей вновъ — якъ кажуть —
положивъ єи съ слезами передъ бѣлградського
пашу. Ся исторія впрочемъ дуже неясна і
кожде сторонництво обохъ сербськихъ династій
оповѣдає єи інакше.

1821 р. вибухло вновъ повстанье въ П-
жаревацькому околі. Повстанье се, которымъ

*) Около половины 18 стол. повсталі були въ Греції тайна громада «Гетерія» або дружба, которая мала на цілій оволодити Греківъ бтъ турецкою неволю; основателемъ єи бувъ Грекъ зъ Тесалії, іменемъ Ригасъ Ферреосъ.

</div

**„Nene fr. Presse“
о галицкомъ соймѣ.**

По поводу надходачои соймовои сесії по-
мѣстила „Nene fr. Presse“ въ числѣ въ дні 8
вересня вельми займаочу и для Русиновъ на
каждый случай замѣтну статію, въ котрой
обговорюю значеніе галицкого сойму, а при тѣмъ
звертае такожъ увагу на положеніе Русиновъ
и ихъ становище въ соймѣ. Мы не хотимо
тутъ застановляти надъ интенціями и цѣлі-
ми сего артикулу, мусимо однакожъ тое назна-
чити, що колько разбѣльши вѣднеусутъ спра-
ведливій голосы якогбы тамъ небудь сторон-
ницства о галицкѣ справѣ, нашъ сердечній
пріятелъ и любителъ „roszciwego ludku“ сей-
часъ давонять на гвалтѣ передъ „алосливо и
фѣдомито рабулистию“, не добавочуи єди и
алосливости въ власнѣмъ поступованію. Ось
гдеякій уступы въ вгаданіи статії; мы подаємъ
ихъ беат всікого коментаря: „Галицкій соймъ!“
Масмо всяку причину слѣдити уважно за его
перебѣгомъ. Галицкій соймъ есть обществоомъ,
можемо прямо сказать парламентомъ, стоячимъ
въ простомъ отношенію до всіми важной ролї,
яку теперъ отгриваютъ Поляки въ Австрії.
Хочъ якъ сильнымъ и рѣшучимъ есть впливъ,
який має польска фракція въ радѣ державиній,
ви парламентарною отчиною есть галицкій
соймъ. Польскій депутаты до рады державиній
не уважаютъ себе „делегацію“ своїхъ выбор-
цівъ, только свого сойму; соймъ назначає
цѣль и направокъ ихъ дѣяльности...“

Дальше каже „Nene fr. Presse“ такъ: „Галицкій соймъ вбирає теперъ въ такомъ складѣ, який ще нѣколи не записався въ его анналахъ, а котрый выражаетъ побѣду Польши въ Галиції. Рускій елементъ, хочъ за добру половину населенія, выелиминованій нынѣ во-
всімъ въ соймѣ. Тыхъ колькохъ рускихъ по-
словъ, що вийшли въ новихъ выборахъ, хотіть, якъ вже заповѣдають, ще бѣльше преду-
кувати скасованьемъ мандатовъ, а тѣ, що оста-
ються, самі ще знають, чи имъ въ загадѣ
брати участіе въ соймѣ, въ котрому они не
фигурують нѣ яко сторонництво, нѣ яко фрак-
ція, а служать хиба лиши за декорацію. Коли
хочемо добре зрозумѣти еру рѣвнopravnosti и
помиренія народностей, то треба намъ пригля-
нутися образови сойму и поровнати его съ
соймомъ ческимъ... Якъ въ Чехахъ, такъ и
въ Галичинѣ жіють два народы побѣдѣ себѣ,
подъ тою самою усталою, подъ тими самими
законами и съ самостойними народными бажа-
ніями и интересами. Голосный покликъ до на-
родної рѣвнopravnosti, що розлягається по цѣ-
лії Австрії, а найбѣльше въ Чехахъ — днъ
завмірає на галицкій границі. Для Русиновъ
нема жадної уставы языкової, нема жадныхъ
шкілъ середніхъ, жадного руского университе-
тета; виглядає то такъ, якъ колибъ ихъ тих-
щемъ вычеркнули въ листы австрійскихъ на-
родовъ. Нема жадного народного бажанія въ
державиній радѣ, котрого Поляки не попи-
ралі, только у себе дома они поглухли и по-
слѣпли на жаданіи народної рѣвнopravnosti.

Нѣмецку мову прогнано въ галицкихъ школъ
и урядѣвъ, але прогнано ви Полякамъ для впо-
добы. Двохъ міліоновъ Русиновъ не добавено
при тѣмъ зовсімъ. Ба навѣть, якбы вже Га-
личина мала бути живуючою сатирою на на-
родний рухъ въ цѣлії органії Австрії, обявляє теперъ польска праеса новій законъ
для зближаючои соймовои сесії, котримъ
польській языкъ, що дотеперь лишь въ дорозѣ
роздорождженія бувъ языкомъ урядовимъ, має
статись легислативно однієсенькимъ офіціаль-
нимъ языкомъ въ Галичинѣ.“

Только о Русинахъ. Дальше говоритьъ
„Nene fr. Presse“ о теперѣшнѣмъ намѣстнику
и приходитъ до переконанія, що днъ не буде
могъ такъ боронити австрійскихъ интересовъ
супротивъ народно-польскихъ, якбы то могъ
бути зробити гр. Потоцкій, звертає потомъ на
торжество ювілея Собеського, а въ конці при-
ходить до того заключенія, що Галичина стаєся
чимъ разъ бѣльше отрубнымъ свѣтомъ и що
масмо интересы державы рядять интересами Га-
личини, але на оборотъ.

Народна Торговля.

Кожде публичне предпріємство повинно
такъ вчинатися и такъ вестися, щобъ було
прилюдне, с. в. щобъ публика могла нимъ ин-
тересуватися и бачнимъ окомъ сїдити за єго
розвоемъ. Робота суспільна, ведена въ кружку
колькохъ только людей безъ частыхъ публич-
нихъ спроводань, котрій подалиби случаю шир-
шому кругови интересованихъ вглянути въ
способъ єго веденія, — нидѣ, а съ часомъ зо-
всімъ засідчуються. На доказъ того наведемо
хочбы легатъ Цыбліка, призначений на во-
спиталище дѣвочче въ Бучачі. Закуплено ста-
рый монастырь, отдано дѣло въ руки колькохъ
людей, — тѣ люде позаписували все те гар-
нено, вложили папери на купку, щобъ ле-
жали собѣ спокійно, а старий монастырь не
жде, але подчиняючись правамъ природы, за-
мініяется небавомъ въ руину. За лѣтъ двѣста
будуть правнуки Шараневічъ и Лавредкіхъ
въ Бучачі шукати за старожитностями, попа-
дуть на руїни старого монастыря, а объясне-
нія до тої археологичної знаходки отграбують
въ стариннихъ актахъ „будучого“ народного
музея въ „Народнѣмъ Домѣ“, если ихъ мыши
не зѣдять, тѣкъ якъ перемъску бібліотеку. —
Другій примѣръ „успѣвана“ нашихъ народ-
нихъ інституцій, народившихся шумно, а при-
павшихъ вже порохомъ, — се наше „много-
надѣйне“ товариство педагогичне. Оно
буде мати такожъ только „бібліографично-ар-
хеологичну вартостъ“, але где бтносній акта
знаходиться будуть, того теперъ що скавати
не можемо, бо не знаємо навѣть, где они нынѣ
находятся. — Наколи отже робится що публич-
ного и то въ той цѣлі, щобъ тая робота не
зазмерла вже въ першихъ або другихъ ру-
кахъ, то треба такъ вести дѣло, щобъ публика
знала, що и якъ робится.

Одно въ такихъ публичныхъ дѣль на-
шихъ, стоячихъ теперъ на порядку дневнѣмъ,

єть другої сторони, бѣльше зашкодило, чи-
помогло. Призначати однакъ треба, що въ това-
1877 р. все на порядку дневнѣмъ и утворившися
бувъ навѣть перманентній комітетъ, котрый
надъ тимъ дѣломъ, мавъ встановленія и шу-
каючимъ помочи помагати. Скликувано на-
сельскимъ купцамъ при закупнѣ товарівъ во
Львовѣ, и такъ оно тягнулося ажъ до конці
1882 р. Коли и кто поставивъ внесеніе на
основаніе гуртової крамницѣ во Львовѣ, тог-
въ протоколахъ не бѣшукано. „Преданіе“ толь-
ко каже, що се внесеніе поставивъ п. А. Ни-
чай на зборахъ въ Коломѣї 1880 р. „Преда-
нію“ тому можемо дати вѣру, а то тимъ бѣль-
актами нема, а знаходимо только нотатку, що
сей документъ бтослано задля підписану до о. К.,
яко предѣдателя тихъ зборівъ. Було се 1880
року. Вѣ нарады комітетівъ, въ которыхъ
навѣть фаховій люде участвували, юнічлими
стереотиповими аргументами: „бракъ гречес-
— бракъ фаховихъ людів“. Опроваджувано
новь сельскихъ купцівъ по львівськихъ гур-
товихъ склепахъ и помагано при закупнѣ та-
варівъ, при чомъ пп. С. Лабашъ и Кисѣль-
скій (сей послѣдній теперъ въ Доброполь-
скому новиціятѣ) найбѣльше були чинними
охотно и широ. Дизно намъ только, що тов-
им. Качковскому, піднѣши пытаніе крамницѣ
и видачи, що вѣ нарады надъ тимъ пытан-
ньемъ розбиваються не такъ вже о недостатку
капиталу, якъ бѣльше о „фаховихъ“ людів,
для усуненія того недостатку бѣть 1877 р. нѣ-
чого не вѣяло. — Не джджавши отворенія
центральної крамницѣ удалось п. Ничай
наклонити станиславівську філію до отворенія
невеличкого склепику въ Станиславовѣ. Крам-
ниця ся підъ варадомъ п. Ничай розвинулася
дуже гарно и мы могли тутъ наочно пересвѣ-
читься, що не все фаховій люде на свѣтѣ ро-
дяться яко такі и що въ нефахового може ста-
тися фаховий, наколи у него есть здоровий
роузъ и енергія, наколи займеся дѣломъ та-
широ и съ такою вѣтревалостю, якъ тови
бачили у п. Ничай при веденію крамницѣ ста-
ниславівської. Зъ учителя стався фаховий
купцемъ, бо такъ треба було, бо до того пра-
нудили єго нашій обставини. Судьба стани-
славівської крамницѣ всімъ намъ добре вѣстя.
Прикро намъ стало, джджавши отворені-
тої крамницѣ, однакъ оно мало такожъ и добра
свої наслѣдки. Клинъ клинемъ вибива-
ють, каже пословиця, а позаякъ той другій
клинъ все мусить бути грубій бѣть першого,
тожъ мы постараємося о той грубій клинѣ,
якимъ есть наше товариство „Народна Тор-
говля“, котрое не поперестане на внесенію одні-
только крамницѣ, а васнѹ ихъ стоками.

(Конець буде.)

Баламутный ювілей.

„Moniteur de Rome“ обнародовани письмо
папы римського въ дні 30-го серпня до архі-
піскопа вѣденського по поводу празника „пево-
бодження Вѣднія бѣть турецкої осады“. Під-
хвалитъ въ письмѣ духовенство за то, що
бере удѣлъ въ тимъ торжествѣ и заявляє, що
заслуга освободження Вѣднія належить папѣ
Іонакентію IX, котрому удалося звести монархію
и християнській войску до купи и уговорити їхъ
до спільногого виступлення противъ непра-
вдівъ креста. Вѣ конці благословити святій
отець цѣсаря Австрії, єго дому и цѣлу
єго державу; не споминає однакъ въ листѣ
мовь нарочно о первостепенній заслугѣ короля
польського. Нѣмецкій газети спомінують вор-
дѣ и о Янѣ Собеському, однакъ только мин-
ходомъ, ставляючи вище всіхъ заслуги прин-
ца Лотаринського и Штаремберга. За то при-
писують Поляки всю честь и славу побо-
дження Вѣднія бѣть турецкої осады. Під-
хвалитъ въ письмѣ духовенство за то, що
заслуга освободження Вѣднія належить папѣ
Іонакентію IX, котрому удалося звести монархію
и християнській войску до купи и уговорити їхъ
до спільногого виступлення противъ непра-
вдівъ креста. Вѣ конці благословити святій
отець цѣсаря Австрії, єго дому и цѣлу
єго державу; не споминає однакъ въ листѣ
мовь нарочно о первостепенній заслугѣ короля
польського. Нѣмецкій газети спомінують вор-
дѣ и о Янѣ Собеському, однакъ только мин-
ходомъ, ставляючи вище всіхъ заслуги прин-
ца Лотаринського и Штаремберга. За то при-
писують Поляки всю честь и славу побо-
дження Вѣднія бѣть турецкої осады. Під-
хвалитъ въ письмѣ духовенство за то, що
заслуга освободження Вѣднія належить папѣ
Іонакентію IX, котрому удалося звести монархію
и християнській войску до купи и уговорити їхъ
до спільногого виступлення противъ непра-
вдівъ креста. Вѣ конці благословити святій
отець цѣсаря Австрії, єго дому и цѣлу
єго державу; не споминає однакъ въ листѣ
мовь нарочно о первостепенній заслугѣ короля
польського. Нѣмецкій газети спомінують вор-
дѣ и о Янѣ Собеському, однакъ только мин-
ходомъ, ставляючи вище всіхъ заслуги прин-
ца Лотаринського и Штаремберга. За то при-
писують Поляки всю честь и славу побо-
дження Вѣднія бѣть турецкої осады. Під-
хвалитъ въ письмѣ духовенство за то, що
заслуга освободження Вѣднія належить папѣ
Іонакентію IX, котрому удалося звести монархію
и християнській войску до купи и уговорити їхъ
до спільногого виступлення противъ непра-
вдівъ креста. Вѣ конці благословити святій
отець цѣсаря Австрії, єго дому и цѣлу
єго державу; не споминає однакъ въ листѣ
мовь нарочно о первостепенній заслугѣ короля
польського. Нѣмецкій газети спомінують вор-
дѣ и о Янѣ Собеському, однакъ только мин-
ходомъ, ставляючи вище всіхъ заслуги прин-
ца Лотаринського и Штаремберга. За то при-
писують Поляки всю честь и славу побо-
дження Вѣднія бѣть турецкої осады. Під-
хвалитъ въ письмѣ духовенство за то, що
заслуга освободження Вѣднія належить папѣ
Іонакентію IX, котрому удалося звести монархію
и християнській войску до купи и уговорити їхъ
до спільногого виступлення противъ непра-
вдівъ креста. Вѣ конці благословити святій
отець цѣсаря Австрії, єго дому и цѣлу
єго державу; не споминає однакъ въ листѣ
мовь нарочно о первостепенній заслугѣ короля
польського. Нѣмецкій газети спомінують вор-
дѣ и о Янѣ Собеському, однакъ только мин-
ходомъ, ставляючи вище всіхъ заслуги прин-
ца Лотаринського и Штаремберга. За то при-
писують Поляки всю честь и славу побо-
дження Вѣднія бѣть турецкої осады. Під-
хвалитъ въ письмѣ духовенство за то, що
заслуга освободження Вѣднія належить папѣ
Іонакентію IX, котрому удалося звести монархію
и християнській войску до купи и уговорити їхъ
до спільногого виступлення противъ непра-
вдівъ креста. Вѣ конці благословити святій
отець цѣсаря Австрії, єго дому и цѣлу
єго державу; не споминає однакъ въ листѣ
мовь нарочно о первостепенній заслугѣ короля
польського. Нѣмецкій газети спомінують вор-
дѣ и о Янѣ Собеському, однакъ только мин-
ходомъ, ставляючи вище всіхъ заслуги прин-
ца Лотаринського и Штаремберга. За то при-
писують Поляки всю честь и славу побо-
дження Вѣднія бѣть турецкої осады. Під-
хвалитъ въ письмѣ духовенство за то, що
заслуга освободження Вѣднія належить папѣ
Іонакентію IX, котрому удалося звести монархію
и християнській войску до купи и уговорити їхъ
до спільногого виступлення противъ непра-
вдівъ креста. Вѣ конці благословити святій
отець цѣсаря Австрії, єго дому и цѣлу
єго державу; не споминає однакъ въ листѣ
мовь нарочно о первостепенній заслугѣ короля
польського. Нѣмецкій газети спомінують вор-
дѣ и о Янѣ Собеському, однакъ только мин-
ходомъ, ставляючи вище всіхъ заслуги прин-
ца Лотаринського и Штаремберга. За то при-
писують Поляки всю честь и славу побо-
дження Вѣднія бѣть турецкої осады. Під-
хвалитъ въ письмѣ духовенство за то, що
заслуга освободження Вѣднія належить папѣ
Іонакентію IX, котрому удалося звести монархію
и християнській войску до купи и уговорити їхъ
до спільногого виступлення противъ непра-
вдівъ креста. Вѣ конці благословити святій
отець цѣсаря Австрії, єго дому и цѣлу
єго державу; не споминає однакъ въ листѣ
мовь нарочно о первостепенній заслугѣ короля
польського. Нѣмецкій газети спомінують вор-
дѣ и о Янѣ Собеському, однакъ только мин-
ходомъ, ставляючи вище всіхъ заслуги прин-
ца Лотаринського и Штаремберга. За то при-
писують Поляки всю честь и славу побо-
дження Вѣднія бѣть турецкої осады. Під-
хвалитъ въ письмѣ духовенство за то, що
заслуга освободження Вѣднія належить папѣ
Іонакентію IX, котрому удалося звести монархію
и християнські

бътъ грозного ворога и спасенье державы Габсбурговъ отъ упадку. Такъ, каждый въ правнучихъ сей юбилей хотѣвбы передъ всѣмъ со- бѣ упечи колачъ; однако же найневиднѣйшу-
юю роль граютъ при той нагодѣ Поляки. Они
святкуютъ нѣбы то юбилей Собеского. Нѣбы
то, кажемо, бо еслибы они справдѣ хотѣли

ПЕРЕГЛЯДЬ ЧОЛІТНИЧНЫЙ

Австрійско-Угорська Монархія

(Министеръ вспѣльного скарбу Калай) отъехавъ дня 9 л. вересня до Сераева. Передъ отъездомъ до Босніи конферувавъ съ гр. Кальноким и мавъ авдіенцію у цѣсаря. Въ Боснії забавит Калай, который кромѣ теки вспѣльного скарбу ма поручену собѣ начальну администрацію надъ окуповаными краями, — коло 27 л. вересня.

побывскотъти своими колишними заслугами и нынѣшною преданностию передъ трономъ, за- демонструвати величіемъ и силою на весь свѣтъ противъ всѣхъ вороговъ Польщъ и вы- помнити Вѣдневи чорну невдячнѣсть. Того они хотѣли; — однакъ церковь, правительство и народы австрійскїе не дались запрягчи до ихъ тріумфального воза, а Русины впростъ отмовили участіи въ ихъ политичныхъ само- любивыхъ демонстраціяхъ. Но щожъ? Они, вмѣсто на тѣмъ попреестати, вмѣсто узнати

правду, що имъ не ялося взывати Русиновъ до нѣякои вспѣльнои акціи, доки не устанутъ кривды, на котрй справедливо жалуєся нарбдъ рускій — они наймаютъ себѣ двохъ здитинъ-лыхъ старцѣвъ на те, щобы задурити себе и свѣтъ рускимъ стихомъ и рускою проповѣдею, они блахманятъ свѣту очѣ тօаствыми комплиментами владикъ рускихъ, спѣвомъ змушеныхъ до їзды въ Краковъ алюмновъ и туманять себе тымъ, що зробили въ рускихъ селянъ, приїхавшихъ тамъ до нихъ за повѣтовій грошъ, апостолѣвъ единой и нероздѣльной Польщи. Що бѣльше! дитинство ихъ доходить до того, що они не встыдаются пускати swoimi газетами въ свѣтъ смѣшну брехню, що рускій товариства: Просвѣта, Академичне братство, Кружокъ и пр. брали участъ въ походѣ отбувшомся во Львовѣ 12 с. м. на честь Собеского; въ походѣ и въ торжествѣ, котре — дякувати „*nierodzielnosci kraju*“ выпало ду-

же скромно. Зъ поминального богослужения, котре отбулось 11 с. м. рано въ лат. катедральномъ костелѣ вызначуемъ похвально тактъ львовской публики, что стояла спокойно за плечима, учинившои шпалъръ молодежи и не силувалась ихъ живый ланцъ перервати. Торжество поставленя пропамятнои таблицы, на дому, въ котромъ колись мешкавъ король польскій, выпало слабо. Не 30.000 люда — якъ пишутъ польскій газеты, але навѣть и 3.000 не було на томъ торжествѣ. Илюминація вызначилась красще. Рынокъ, а особливо каменна

ница т. зв. Собеского, були дуже гарно освѣтлений, а кѣлька десять тысічъ люда придивлювалося въ порядку илюминованымъ бкнамъ. Сторожа обывательска бѣльше зробила, чимъ може и поліція и не було предсказанныхъ розруховъ, хиба що на стрѣлецкой площи свавольна челядь ремѣсника выбила жидамъ кѣлька бконъ. Нынѣ вже по правнику, по славѣ и по хвальбѣ. Погасли свѣтла, хоругви пощезали. Въ очи зновъ пхався мизерія краю и замѣсть шумныхъ самохвальныхъ бесѣдъ ревевамъ въ уха горка нужда нашои землї, въ котрои зняли святочну одежду, що покрываема вчора передъ свѣтомъ бруды и лахи. И якже стоить съ великими надѣями Поляковъ, що они до того торжества прикладали? Узнали Нѣмцѣ, узнали народы Австріи, узнала держава заслуги Собеского такъ, якъ того надѣвались Поляки?.. Нѣ; нѣмецкій газеты глумятся властей.

Поляками и пишутъ, що король польскій и польскій сенаторы за тяжкій грошъ и въ розказу папы ходили подъ Вѣденъ. Они обкидываютъ богатыра Польщъ болотомъ и прозвываютъ польске „горде вѣйско“ eine Diebesbande. Они приписуютъ всю заслугу побѣды Каролеви Лотариньскому и вправному рицарству Австріи и не хотятъ ударити чоломъ передъ польскимъ имѣнемъ. И буложь ту чого шарпатись? було чо-го величатись и святковати свято, котре святковати не Полякамъ, а Вѣдневи и Австріи належало? Чи не лучше було празновати 10 лѣтъ тому назадъ 200 лѣтній ювилей битвы подъ Хотимомъ и звеличити память богатыря въ подъ Львова, Журавна и сотнѣ иныхъ борбъ, битыхъ за край нашъ, а битыхъ такъ славно?

Та ба! Вы хотѣли всю васлугу перелому
бюманьской силы сковать въ польску кишеню
и ее не удалось. Не удалась и демонстрація съ
брошуру П. з. «^птакоаъ цвѣтъ», Сенъ-Ан-
Симерини, редакторъ вольной прасы въ Сенъ-Ан-
тонино». Брошуря появилась на пѣмецкому и че-
скому языцѣ. Треба для того остерѣгати люднѣсть,

щобы не давала послуху тымъ ложнымъ на-
вамъ, котрй могутъ еи довести до найстрашн-
шой нужды.“

(*Положеніе въ Хорватіи*), що станови
теперь найважнѣйшу тему дискусіи въ австр
ской прасѣ, за послѣдній часъ не много змѣн
лося на лучше. Корольвскій комисаръ Рамберг
выдавъ на дняхъ проклямацію, котра завзыває
спокою и порядку и препоручас родичамъ, ремѣ
никамъ и купцямъ, чтобы старалися повздерж
вати своихъ дѣтей, взгядно челядь и помочн
ковъ отъ збирания по улицахъ. Домы маю
бути вже о 9-ой годинѣ, а кавярнѣ и гостинни
о 10-ой позамыканій. Рада громадска выдала
обывателѣвъ отзову, въ котрой просить ихъ ст
ратися о то, чтобы миръ не бувъ заколочены
Такужъ отзыву выдавъ такожъ бургомистръ и п
рестерѣгающи передъ сходинами по улицахъ, з
вѣдомивъ, что войско, поки пріймется за опорожн
иение улиць, дастъ для перестороги **мирныхъ оби**
вателѣвъ три сигналы. Трете оголошеніе забор
ніе всѣмъ особамъ приватнымъ зъ якоп небу
причины стрѣляти въ районѣ мѣста. — Въ На
маргофъ, посѣлости гр. Ердеди, прійшло межи с
лянами и жандармами до конфликту, при чомъ
забито одного селянина. Въ мѣсцевоosti Гора, мѣ
жи Глиною и Петриною забито трохъ, а ранен
кѣлькохъ селянъ. О разрухахъ селянскихъ дох
дять такожъ вѣсти зъ Турполе. — Постія найд
нѣшихъ вѣстей мало правительство повздержат
стяганье податкѣвъ, а се дуже причинило до
смиренія сельской людности, котрои разрухи мал
закраску econомично-аграрну. Генералъ Рамберг
пріймающи представителѣвъ судовництва мав
сказати, что судіямъ лучася теперь дуже добре
нагода приоровити лагоднї мѣры. Нещаслив
вызыскованій самоволею урядниковъ селян
стаютъ теперь передъ судами пѣдъ замѣтомъ
бунту; ту булобы якъ разъ на мѣсци лагодн
поступованье.

ЗАГРАНИЦЯ

Россія. Гр. Лорисъ-Меликовъ выѣхавъ и
довшій часть за границю, именно на купелъ въ
Висбаденъ. Кажуть такожь, что не задовго выѣхавъ
за границю министеръ Гирсъ. Онъ поѣде до Ита-
ліи, щобы тамъ отвѣдати свою хору дочку. Да
сеи подорожні привязують, подобно якъ до да-
вишої, певне политичне значенье; кажуть, що
министръ Гирсъ отвѣдає зновъ по дорозѣ знаме-
нитшій политичній особистости. — Комисія, роз-
смотрююча підъ проводомъ шефа жандармерії
ген. Обручева справу політичныхъ переступни-
ківъ, роздѣлила всѣ особи того рода на три ка-
тегорії. До першої належать особи оказаний въ
сеннимъ судомъ на тяжкій роботы и збoslаній въ
Сибирь; до другої особи збoslаній на Сибирь въ
дорозѣ адміністративній, а до третої особи, за-
суджений лишь на короткій часъ, не переходячи
терміну пяти лѣтъ. Прошення о зменшенье кары
особъ, належачихъ до першої категорії виносятъ
число 300, а до послѣдної больше якъ 2.000. —
„Pol. Corr.“ доноситьъ, що россійське правительство
веде дальшій переговоры съ Римомъ въ цѣлі по-
льщення отношень, якій существуютъ доси меж
Россією а Ватиканомъ. — Поголоска, яку недавні
подали газеты, а котру и мы такожъ повторили
будьтобы комисія підъ проводомъ сов. Кохановъ
приготовила свой проектъ що до змѣнъ въ судо-
выхъ інстанціяхъ, есть, якъ доносить „Нові
Время“, зовсѣмъ безпідставною. Комисія не про-
ектувала такожъ зовсѣмъ привернення власти мі-
ровымъ посередникамъ, щобы имъ отдати най-
ближшій надзоръ и опѣку надъ селянами. — Пре-
весь „учебного комитета“ при міністерствѣ про-
свѣтъ, Георгіевскій, подає въ обширній статії
змѣщеної въ „Петерб. Вѣдом.“ проектъ утворе-
ння въ гімназіяхъ ще девятої класи. Онъ опирає-
ться въ своїй проектѣ на той основѣ, що ученики доси з-
мало учатся; въ проектованої девятій класії ма-
либы ученики учитися 29 до 30 годинъ тиждне-
во. Становище Георгіевскаго каже догадуватися
до сей проектъ може справдѣ устояти. — З
Цорнату доносять, що 10 с. м. підложивъ хто-
гонь въ пивниці тамошнього университетскога
удынку, где бувъ великий складъ дровъ. Въ пи-
ничії найдено папірь и вату, напоену нафтою.
Кромъ того підложено огонь ще на колькохъ дру-
гихъ мѣстахъ города.

Пъмеччина. Зъ Ватикану доходятъ вѣсти, до супротивъ всѣмъ ложнымъ вѣстямъ журналовъ ведутся дальше церковно политични переговоры мѣжь Прусами а куріею римскою. Прусскій осоль въ Ватиканъ Шлецеръ поверне ще сего днѧ на свое мѣсце.

Франція. Парискій кореспондентъ до „Times-a“ такъ пише о тонкинськѣй справѣ: „Люде, обре обзнакомлени съ ситуацію и маючій добрї информаціи, кажуть, що хинське правительство хоче риготовуєся до вѣйни и грозитъ нею, має однажъ въ томъ зовсѣмъ другу цѣль, именно ту, до не хоче нѣякъ вѣйни съ Франціею, наколи француское правительство зробить Хинамъ яку-
ку уступку. Тај уступка булабы въ томъ, що француское правительство згодилобыся съ Хинами а пограничный пасъ неутральний на тонкинськѣй границѣ и такимъ способомъ оминулобы пы-
льце протекторату Хинъ надъ Анамомъ. Хини моглибы тогды уважати свой протекторатъ формально ненарушенымъ, хочь на дѣлѣ усуває его протекторатъ францускій. — 10 о. м. отплынуло
изъ Тулона до Тонкина 600 войска и 16 каноновъ.
Всѣ журналы промовляютъ за тымъ, щобы якъ
айскорше посылати помочь до Токина. „Temps“
тоже, що то непонятно, якъ можна Франції до-
важувати, щобы не высылала помочного войска.
Переговоры самій въ жаденъ способъ не зищать

„чорныхъ хоруговъ“, що масакрують французскихъ
жовнѣрбовъ.

Італія. При открытию бюста Гарибальдого въ Чезене прійшло въ наслѣдокъ бесѣды Косты до розруховъ; власти заказали дальше торжество и розбогнали людей. — Въ Фаенца отбувся 9 с. м. митингъ радикаловъ въ користь розширення права выбору на адміністративній корпорації. Коста и Кіярини выкликали своими фанатичными бесѣдами великий скандалъ. Коли Кіярини въ свой бесѣдѣ зробивъ примѣвку на австрійскаго полковника, розпочалася мѣжъ зобраzymи бойка. Полиція заразъ вмѣшалася и приказала Кіяриню откликати свои слова.— „Агенція Стефани“ допусить, что посля угоды італіянського представителя съ мароканськимъ министромъ справъ заграничныхъ явився 4 с. м. въ італіянському посольствѣ губернаторъ Рабату, который умысне для того прійшовъ, чтобы звинитися зъ своего поступованя противъ Италіянцѣвъ; такъ само прійде звинятися и губернаторъ Ценета. Въ конци отбулася мѣжъ італіянскимъ заступникомъ а мароканськимъ министромъ справъ заграничныхъ конференція взглядомъ ликвидациіи пошкодованя італіянскихъ підданыхъ.

Сербія. Найновѣйший подѣлъ въ Софіи звернули цѣлу увагу сербскаго правительства. Дипломатичный агентъ Сербіи Діоко Симицъ, который бувъ въ Бѣлградѣ на отпустцѣ, выѣхавъ вже до Софіи. — Про выборы доносятъ, что радикалы переведутъ наибѣльше 50—55 своихъ кандидатовъ; справа либераловъ стоитъ досыть некористно. Въ девятнадцать мѣскихъ округахъ выборчихъ мають поступовцѣ майже запевнену побѣду.

Болгарія. Дивні рѣчи дѣються въ Болгарії. Коли недавно нѣмецкій газеты поднесли крикъ на россійской агитациі въ Болгаріи, здавалося майже, что то лишь прости газетирскій выгадки. Теперь однакожь рѣчь представляется иначе. Ось что довѣдаемося зъ „Pol. Согг.“ о новой кризѣ въ Болгаріи. Поступованье россійскихъ министровъ-генераловъ, а особенно ген. Соболева, такъ вже сталося було князеви незноснымъ, что онъ постановивъ положити тому разъ конецъ. Именно гнѣвало князя дуже, что ген. Соболевъ увольняе урядниковъ въ дорозѣ министерской безъ всякой причины. Онъ выдавъ для того розказъ, чтобы Соболевъ не вжився увольняти больше урядниковъ въ дорозѣ министерской. Тымъ часомъ Соболевъ не дуже зважавъ на той розказъ князя и увольнивъ зновъ городского голову въ Разградѣ. Князя тое дуже розгнѣвало; онъ приказавъ Соболеву и Каульбарсови прйтти до себе. Похваливши Каульбара за его поступованье, казавъ ему задержати дальше министерство войны, а Соболеву казавъ заразъ выноситись зъ краю. На те оба министры-генералы показали князеви письма, въ которыхъ приказано имъ зѣстати, хочбы имъ павѣть князь сего не дозволивъ. Въ короткомъ часѣ потомъ явився у князя Іонинъ и поставивъ слѣдуюче ультиматумъ: Князь мусить сей часъ зложити свою обмежену власть и скликати найдальше до 6 мѣсяцѣвъ велике „собраніе“ для ревизіи уставъ державныхъ, а генераламъ отдать управу краю. Князь довго опираясь сему, але коли надѣйша депеша зъ Петербурга, подпісавъ 4 с. м. декреть скликуючій велике „собраніе“. Якъ доносять зъ Рущука, князь все ще опирається и не хоче дати собѣ зъ рукъ выдерти власти, а передати ей генераламъ. Онъ опирається на свою велику популярность и ненависть народа до россійскихъ генераловъ. Въ добре поинформованихъ кружкахъ кажутъ, что Австрія и Нѣмеччина вже запытували въ Петербурзѣ, что має значити мисія Іонина. Кажутъ, что Россія для того такъ дуже напирає на князя, aby завѣвъ конституцію, бо его самостойна политика есть Россіи дуже не на руку. Ходить такожь поголоска, что Россія стремить до того, чтобы князя Александра скинути зъ трона. Наколибы тое удалось, то есть вже и готовый новий кандидатъ. Есть пимъ князь Вальдемаръ, наймолодшій сынъ дуньского короля.

Н О В И Н К И

— Вѣдомость Krakowsk-oi Garetы, що будьто
Впреосв. влад. Сильвестръ Сембратовиць и Ар-
хієпискошъ брм. Ісааковичъ засуснендовали дра
Черлюнчакевича a sacris за те, що не хотѣвъ вѣ-
рити въ любовь еп. Дунаевскаго и его клиру до
русскаго духовенства, есть неправдивою. Суснен-
довати дра Черлюнчакевича має право одинъ па-
па римскій; а той не учинивъ того, якъ бы бувъ
и не учинивъ за те, колибъ еп. Дунаевскій въ
тоастовой беоѣдѣ утверждавъ, що сонце на-
вокруги землѣ ходить, а дръ Черлюнчакевичъ тому
заперечивъ. Чи дръ Черлюнчакевичъ добре зро-
бивъ, выводячи пирующихъ зъ улуды? Менше
о те, але его „Nego“ було голосомъ всеси галиц-
кои Руи.

— Рускій театръ пôдъ дирекцією И. Биберовича и И. Гриневецкого гостить въ Тернополи, якъ намъ зъ-оттамъ пишуть, отъ 1-го л. вересня и давъ доси слѣдуючій представлени: 1) „Шельменко-наймитъ“ Гр. Квѣтки; 2) „Отъ степени до степени“ (зъ нѣмецкого) Миллера; 3) „Выгравъ терно“ (зъ нѣмецкого) Розена; 4) „Фіялковый герой“ (зъ нѣм.) Мозера; 5) „Гнатъ Приблуда“ Д. Млаки“; 6) „Пентелей Трубка“ Д. Млаки и 7) „Тройка гультайска“ (зъ нѣм.) Нестрол (се представленье отбуваєь нынѣ (вб второкъ) на доходъ С. и И. Стѣфураковъ). Не будемъ въ сїй короткой вѣстцѣ розводитись про игру артистовъ, звѣстной вже ширшой публицѣ зъ великои старанности и пильности. Вправдѣ гдеякій ролѣ не були выполнани съ звычайною нашимъ артистамъ пре-

цизію, однак се було лише наслідкомъ змѣнъ въ обсадѣ тыхъ ролъ, вилюканихъ поводами отъ дирекціи цѣлої трупы позависимими. За те виступає тепер зновъ п-н Біберовичевъ, котрой недостача подчасъ послѣдного побуду театральнихъ трупъ въ Тернополі такъ дуже була замѣтна. Съ особливымъ ентузіазмомъ витас публика орігінальній творы драматичний, а именно: "Гнаты Приблуду" и "Пентелей Трубку", котрой такъ пользъ взглядомъ сценічного представления, якъ і сльзовъ вишли незвичайно хорошо. Справдѣ приглидаючись грѣ нашихъ артистовъ можна лише жалувати ихъ труду патріотичного пожертвовання для такъ малочисленной публики, якъ учаща до театру и треба дивуватись, зъ отків набережея у нихъ сеи охоты и ревности, мимо матеріального недобору словеснія свои обовязки съ такою артистичною прецізією. Наколибъ не моядѣть наша патріотична, котра въ дніахъ вольнійшихъ отъ школъныхъ праць учаща дуже сильно, будь сала майже пуста. Интелігенція бо мѣсцева окрѣмъ кольканайція постоїнныхъ гостей все ще не зрозумѣла вновій свого патріотичного довгу мимо значного улекшення зъ стороны дирекціи черезъ оголошене абонаменту; а вже до крайності соблазнє всѣхъ abstinenція руского приходника, котрой не толькъ самъ мѣбрь бувати въ театрѣ, але въ добре зразумѣломъ своїмъ интересъ повиненъ на коже представленихъ розади кольканайція билетовъ мѣжъ убогихъ рускихъ мѣщанъ. Такъ само и духовенство зъ окрестности доси майже не явилось въ театрѣ, хочь всюди розбідано увѣдомленіе театральне. Зъ селянами були толькъ гдѣся самохѣтъ. Крайна пора сю хибу поправити, а еслиби кождый околичній священикъ або учитель Руинъ хочь два-три разы явивись въ театрѣ та захотити по колькохъ селянъ, то певно дохдѣть для дирекціи бувбы значиви, а хосеній моральний для загалу не-абыякій. Єслижъ такъ дальше буде поступати Русь подольска, если буде такъ рѣвнодушно для институції народної, котра столько може причинити до розвуждженія свѣдомості національної, нехайже тогды сама на себе прїмає вину всіхъ народныхъ неудачъ, а не сихає на посторонній винови, котрой дуже часто висувається на передь, що лиши закарти власни нездарність!

— Знаменитій співакъ Русинъ, теноръ п. Мышуга и баритонъ п. Володимиръ Ішакъ, заангажованій львівськимъ театромъ, приїхали вже зъ Медіоляну до Львова.

— Зъ Тернополя доносять намъ: Наше мѣсто, третє въ чорзѣ що до числа людності по Львовѣ и Краковѣ мусить такожь и при всіхъ манифестаціяхъ ити въ слїдѣ за сими мѣстами Галичини, але у всѣхъ тихъ манифестаціяхъ мусить бути пітома галицка консеквенція. Такъ примѣромъ въ 1878 роцѣ ледво толькъ Львовъ змістифікувавъ настъ телеграфично: "Świetlo zhusieństwo Mehmet-Alego nad carewiczem, Lwów iluśpije" — мы сей часъ ілюмінували дворець железніць, всѣ автономній будинки и гдѣся приватній дому патріотиківъ, словомъ, мы сквітто обходили торжество и (міниму) побуду музулманськихъ войскъ надъ християнськими. Теперь виши 200 лѣтній ювілей бѣдніїхъ Відні. Ікже жъ намъ було остати по заду?! Наше правдиво-руське мѣщанство на силу виросилось до ювілейного комітету, а для двохъ чи трохъ prawdziwych Rusinów-jentelgentow ледво стало мѣсяця навѣтъ въ широкомъ комітетѣ, бо бачите, нема у насъ патріотівъ надъ брасі ѡмоjeszowego wuzpania. Они вже зовсімъ закасували нашихъ: хоругви и фляги въ краскахъ вилючно польськихъ, брди польські, транспаренты въ честь польського короля и т. п. украсиши ихъ домовъ и камінцівъ знаменували зваживши ихъ патріотизмъ польський. А вже жъ весь ладъ въ походѣ и въ часѣ богослуженія въ костелѣ и церквѣ безперечно ихъ заслуїа, бо до сторожи гонорової належали переважно жиды; а бодай въ церквѣ и костелѣ було нової тихъ stróżów honogowych. Що за поступъ! Справдѣ духъ XIX-го століття, духъ незвичайної толерантнії релігійної и расової. Десь по іншихъ краяхъ та мѣстахъ отбуваются антисемітскія рухи и бойки, а у насъ всѣ тає мирно жіютъ, а жидовска сторожа удержує навѣтъ ладъ підчастії богослуженія. Сего певно и вашъ Львовъ не дождався, а не та вже Краковъ! Ось такъ обходили мы торжественно памятну побуду християнськихъ войскъ надъ музулманськими и якось намъ въ той хвили зовсімъ не приходило на тимку наше торжество святкованье зъ року 1878. Наші брати ѡмоjeszowego wuzpania роблять намъ вигляди на нове торжество въ недалекої будучині, а именно небавомъ уже будемо прагнувати побуду семітизму надъ славянствомъ. Въ томъ торжествѣ однакожь першу ролю отограє и возвиме ініціативу Тернополь, якъ то вже поучавъ Рапацкій въ маленької, але важнійкої книжочці "Ludność Galicyi", где виказано, що Львовъ має 30%, Краковъ 34%, а Тернополь 54% семітівъ. Ми вже зробили значный поступъ въ підготовленні сего торжества, бо у насъ ледво 5—6 камінці християнськихъ въ цѣлому мѣстѣ, а наші паны Кончинській, Сточчинській, Косаковській и і. передали свои камінці въ руки брасі ѡмоjeszowej. Такимъ способомъ нашому мѣстови припаде небавомъ перша роль въ Галичинѣ отправляти побуду семітизму надъ славянствомъ, а за примѣръ нашимъ певно підъ Краковъ Львовъ та проча Галичина, а все то довершится пользъ пропоромъ въ народowych barwach! Gaudemus igitur!

— Тиса-Есларсна справа передъ найвишошимъ корольськимъ трибуналомъ въ Пештѣ. Кароль Сайд, адвокатъ матери Естеры Шоломоси, пише въ

своїмъ рекурсомъ, що въ процесії тиса есларсомъ не піднесено властиво нѣкакої жалоби и що прокураторъ, дѣлаючи руку въ руку сть оборонюю, нарушивъ на него вложений обовязокъ. Оборона и знатоки — каже бѣль — переступили границы права. Свѣдки оборони мали бути куплені, а суда не запозынавъ такихъ свѣдківъ, котрой могли бути наглядно доказати, що трупъ выплаченій коло Тиса-Дада не бувъ трупомъ Естеры Шоломоси. Судъ пользагавъ постороннімъ випливавъ, не задовільнивъ нѣкого и не виснівши справи. Мотиви засуду суть ложними, бо поспішна пересівана не толькъ що не збила виводовъ слѣдства, але ихъ павѣть повѣрила и ствердила. Рекурсъ кончится надїєю, що трибуналъ королівській Угорщини змѣнить засудъ видалений въ Ніредьгаза. "Звихнулася — каже — въ народѣ вѣра въ справедливості суду, коли не ма кары за невинно пролиту кровь, коли самъ прокураторъ стає обороцемъ, коли обвинителя застукають и право толькъ для обороцемъ іструє. Погано, каже народъ, що законъ не оборонить насъ передъ жадомъ, котрой торгується съ сердцемъ матері и хотить заплатити за пролиту кровь си дитини. Тому то визывається въ імени справедливости и Господа Бога о засудѣ на злочинцівъ. Одно слово и олівна вѣта мира заземленіе на всю Угорщину. Серця, що нині въ розпукѣ, звеселяться сініємъ и благодатю вбитої на крестъ справедливості краю и вѣра въ воскресну правду запанує въ всѣхъ серцяхъ Угорщини.

— Найлучший малоруський поетъ, п. Нечуй Левицкий, лежить небезпечно хорий въ Кишиневѣ.

— Дръ мед. Іванъ Горбачевский іменованій вже професоромъ при ческому университетѣ въ Праздѣ, а сими дніми одержавъ вже докторство, після которого має вже бѣль 1-го жовтня сего року розпати свои выклади.

— Богатий Вѣдень веселився, богатий Вѣдень готовився дні 9-го с. м. до великого свята радостного спомину освобождення бѣль турецкої осади. Всюди жити, всюди рухъ, всюди негершеліве виживаніе івріїв. Лиши на другомъ поверсії дому пользъ ч. 32 при Zollergasse на Neubau, въ свѣтличній золотаря Фельоріана Обристу нѣкто не згадає про торжество. Тамъ сумъ, тамъ якось велика печаль. "Leopoldino!" — каже Ангонія Обрист до своєї бѣльнайцялітньої доньки, — "ты готова?" — "Готова" — одвѣтила тихо и сумно дѣвчина. — "А ты Антоній? у тебе 17 лѣтъ, тобѣ свѣтъ отворомъ... я тебе не силую." — И я готовъ — оказалъ понуро синь. — "Дѣточки мои нечастній!" — заговорила зновъ мати. — "Мы були колись богатій и щасливій и я колишичка вівасъ просила и надѣлась долѣ зъ неба для васъ.... нині... Боже, Боже! я вамъ дала жити, а нині, що я вамъ дамъ нині?" — Я така голодна — перервала її бесѣда мала Марійка. — И я такожъ мамо — здѣхнувъ Ришардъ, ѿ наймолодшій братчикъ. — "Цытте дѣточки, цытте! Татко не має заробку, нема для васъ и хлѣба. Лягайте дѣточки! ты Ришардъ ту на софку, а ви дѣвчата кладите на ліжко. Цытте же, не плаче! пойдете съ мамою до Боза. У Бозѣ добре, Боза дастъ хлѣба... пойдете дѣти?" — А татко? — "Татко буде тутъ за насъ молитися и дожене насъ по томъ.... Ришардъ, подай ція-кали! Дѣти говорять молитву!" велѣла мати... обдѣлила всѣхъ, обцѣлювала, вишила решту, лягла на помостъ, коли сина и тихо, тихо стало въ хатѣ. Толькъ черезъ окно перекладалось зъ улицї веселіе звукіи музики війскової, що відчутія грали розкішній вальса. За нею ішла товія веселіхъ въ щасливихъ людей, анѣ гдѣкі, що въ хатѣ, що еи минали смерть милосердна приняла горе людске на святе лоно...

— На 100.000 ладей кончится въ Парижі самоубіствомъ 40, въ Штокгольмѣ 35, въ Копенгагенѣ 30, Вѣднѣ 29, Бруксели 27, Дрездѣ 24, Поттербюзѣ 20, Флоренції 18, Берлінѣ 17, Ньюборку 14, Генуї 13, Лондонѣ 9, Римѣ 7, а Неаполю толькъ 3. Въ остатніхъ лѣтахъ находимо найдивніше, вищадки самоубіствства трафляються часто навѣтъ межъ дѣтей.

— (Дрѣбній вѣсти.) Семій полкъ пѣхоты вишировавъ передвічера зъ Целовця (Klagenfurth) до Крації. — Весільний министеръ финансівъ Австрії, бар. Каляй, приїхавъ съ жінкою до Сараєва.

Вѣсти впархіальні.

Зъ Апартії Львівської.

Каноничну інституцію получивъ Константинъ Манастирській на парохію Петликовцѣ, дек. чортківського.

Засѣдательство Бзовицѣ, дек. зборовського получивъ о. Михаїлъ Баранъ.

Декретъ на катехита въ мужескій вишировавъ школѣ въ Городку получивъ о. Александеръ Заячковській.

Позволеніе до испытівъ въ жовтнію получили: Лонгинъ Балицкій зъ Акрешоръ и Юліанъ Дрогомирецкій зъ Копачинець.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

■ Впр. о Полевий, парохъ въ Городенцѣ, бувши посолъ на сойму краєвий 1-ої каденції и посолъ 1861 р. зъ сойму до ради державної, уповінівся по короткій и тяжкій недузѣ дні 12 с. м. въ Городенцѣ.

XI ЗАГАЛЬНИ ЗБОРЫ

членами Товариства

ім. Михаїла Качковського
отбудутся 6 (18) вересня 1883 р. въ Дрогобичі
по слѣдуючої програмѣ:

1. О 8 ч. рано богослуженіе.
2. По богослуженію зборы членовъ въ театральній сали; зборы открытие предсѣдателя отпразднію бесѣдою.
3. Выборъ предсѣдателя и двохъ секретарей на часъ сихъ загальнихъ зборовъ.
4. Справоуданіе зъ дѣяльності Товариства за минувшій рокъ.
5. Справоуданіе касове.
6. Выборъ комисії для провѣрки рахунковъ и пр.
7. Выборъ предсѣдателя, членовъ центрального выдали и ихъ заступниковъ на слѣдуючій рокъ.
8. Справоуданіе комисії, выбраної (точка 6) для провѣрки рахунковъ.
9. Висеси членівъ Товариства.

За тою точкою послѣдує перервъ для обѣда.

Прим. Обѣдати буде можна въ чотирохъ мѣстцахъ. Для уникнення можливихъ непорозумінь будуть роздаваній літографований цѣніи, уложеній комитетомъ.

II.

О 3 годинѣ після обѣда зберутся всѣ члены зборовъ въ театральній сали, где отбудутся: 1) популярний отчітъ п. В. Нагірного; 2) продукція співногого хора зъ Львова; 3) демонстрація; 4) прощальне слово.

По словенію тихъ точокъ, П. Т. участники зборовъ диквати широкоруській гостинності мѣстцевого комітета будуть могли осмотрѣти до стопримѣтальності города, межи тими вѣтъ находящихся старинній забутки, якъ рускій церкви, костелъ, школы, сольни жупу и пр. Для бажаючихъ оглянути велику нафтову фабрику будуть отданії въ розпорядженіе після обѣда.

О 5 г. (также, котрой будуть занятія осмотромъ замѣтальностей трохи познѣше) зберутся всѣ въ огородѣ "Лазенки" для импровизованої забави. Всітць для селянъ безплатній; пройти члены обовязаній будуть уплатити 20 кр. Доходи зъ сїї оплати призначены на угощеніе прибувшихъ селянъ. Въ огородѣ буде грати музика, а межи павізами сповінити співній хоръ колька піссе; зверхъ того будуть отданії въ розпорядженіе посѣтителівъ двѣ кругольні, кущій и другого рода забави. О кухню постараються кімітетъ. Коло 8 вечоромъ будуть спаленій штурній огнѣ.

Для членовъ Товариства им. М. Качковского, пам'яточнихъ удастись на загальний зборъ до Дрогобича обніжли цѣну бѣдъ, якъ слѣдує, збору членівъ науки и виховання за думу умѣрковану платню. Хлопці можуть учащати до мѣсцевої народи. школы або приготовляти до школъ середніхъ. Языки викладовий руській, щасливій и нѣмецкій. Писати прошу пользъ адресомъ: Іванъ Микитовичъ, директоръ 4 клаcовъ народи. школи въ Кобції на Буковинѣ.

Съ цією цѣнною, повинно заявити касієру на стації членську карту. Цертифікати, даючі право на пользовання на львівсько-черновецько-їссіївської железої дороги, можна отримати толькъ въ бюрѣ центр. вида Товариства ім. М. Качковского во Львовѣ.

Курсъ львівський зъ дня 11. 1. вересня 1883.

платити жалії	автор. видавці	р. кр. в. кр.
Желіз. Кар. Людв. по 200 р.	лівоб.-чорн.-їсс. по 200 р.	293 50 296 50
"	Банку ген. галц. по 200 р.	165 — 168
	Банку ген. галц. по 150 р.	288 — 293
		98 90